

Bir toplumdaki yerleşik ilişki biçimlerinde, değerlerde, kurumlarda ve yapıda belirli bir durumdan başka duruma geçişe "toplumsal değişme" denir. Toplumsal değişimin nedeni insanlığın bilgi ve deneyim birikiminin artması olabildiği gibi, savaşlar veya doğal felaketlerden sonra yaşanan bir yıkım da olabilir. Her toplumsal değişme, belirli bir zaman diliminde somut, fiziksel ve kültürel bir çerçevede birtakım insanlar arasında geçer.

1. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal değişimin özelliklerinden biri değildir?

- A) Kaçınılmaz, sürekli ve gerekli bir süreçtir.
- B) Toplumsal değişme değer yargısı içerir.
- C) Değişimin yönü ilerleme olduğu gibi gerileme de olabilir.
- D) Toplum yapısı hazır olmadan gerçekleşen değişimler toplumsal bunalımlara yol açar.
- E) Toplumun maddi öğelerindeki değişme, manevi öğelerindeki değişimden hızlıdır.

Her toplumda az ya da çok yavaş ya da hızlı toplumsal değişime rastlanır.

2. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal değişmeyi zorlaştıran faktörlerden biridir?

- A) Açık tabakalaşma sistemi
- B) Demokratik yaşam biçimi
- C) Teknolojik gelişmeler
- D) Mevcut gelenekleri sürdürme isteği
- E) Ekonomideki iyileşme

3. Toplumsal değişimin, büyük bunalımlara yol açmadan gerçekleşmesi için aşağıdaki önlemlerden hangisinin alınması en olumlu sonucu verir?

- A) Bazı toplumsal kurumların, değişimin kapsamı dışında tutulması
- B) Toplumun bir kesiminde başlayan değişimin o kesim dışına çıkarılmaması
- C) Toplumsal düzeni değiştirme girişimlerinin yasalarla sınırlandırılması
- D) Toplumsal değişimin zamana yayılarak aşama aşama gerçekleştirilmesi
- E) Toplumsal değişimin; eğitim, sanat vb. üstyapı kurumlarından başlatılması

Coğrafi koşullar, denizler, göller, yağış oranları, akarsular, yer altı ve yer üstü zenginlik kaynakları insan yaşamını, dolayısıyla toplum yaşamını etkilemektedir.

4. Parçada toplumsal değişmeyi etkileyen hangi faktörden söz edilmiştir.

- A) Bilim ve teknoloji
- B) Kitle iletişim araçları
- C) Küreselleşme
- D) Ekonomi
- E) Fiziki çevre

5. "Kağının yerini alan hızlı trenler ya da uçaklar, kuraklığa karşı yapılan barajlar, doğanın verimine karşı DNA çalışmalarıyla hayvan ve bitki cinslerinin iyileştirilmesi, atomun parçalanarak sınırsız enerji üretilmesi" gibi örnekler, toplumsal değişmeye aşağıdaki etmenlerden hangisinin neden olduğunu göstermektedir?

- A) Fiziki çevre
- B) Bilim ve teknoloji
- C) Nüfus
- D) Kitle iletişim
- E) Demokratikleşme

Isparta'nın Keçiborlu ilçesine bağlı Kuyucak köyü, kıraç ve susuz arazileri yüzünden yıllar önce göç vermeye başladı. Ancak köyün kaderi bir çiçekle tersine döndü. Kıraç ve susuz toprakta yetişebilen lavantayı keşfederek arazilerine diken Kuyucaklılar, bugün yaklaşık 3 bin dekarlık alanda Türkiye'deki toplam lavanta üretiminin yüzde 93'ünü karşılıyor.

6. Bu parçada köyün kaderini değiştiren hangi faktörden söz edilmiştir.

- A) Bilim ve teknoloji
- B) Demografi
- C) Küreselleşme
- D) Ekonomi
- E) Fiziki çevre

İç karışıklıklar başlamadan önce 20 milyon civarında bir nüfusa sahip olan Suriye'de yaklaşık 12 milyonu aşkın Suriyeli evini terk etmek zorunda kalmış, 4,8 milyonu aşkın Suriyeli de kurtuluşu komşu ülkelere sığınmakta bulunmuştur. Türkiye, 4 milyonu aşkın Suriyeli sığınmacıyı misafir etmektedir. Suriyeli misafirlerimizin 260 binden fazlası AFAD'ın 10 ilde kurduğu ve yönettiği 26 barınma merkezinde yaşamaktadır.(Gazete haberi)

7. Bu gazete haberi hangi toplumsal değişme unsuruna vurgu yapmaktadır?

- A) Bilim ve teknoloji
- B) Küreselleşme
- C) Fiziki çevre
- D) Demografi
- E) Ekonomi

Günümüzde kitle iletişim araçlarının birey ve toplum üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini değerlendirmek önemli olmakla birlikte, kitle iletişim araçlarının hızlı değişiminin toplumsal yaşamdaki etkilerini de dikkate almak gerekir.

8. Ağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçlarının olumlu etkilerinden biri değildir?

- A) Haber ve bilgi sağlama
- B) Toplumun harekete geçirme ve güdüleme
- C) Demokratik tartışma ortamı sağlama
- D) Aşırı tüketime özendirme
- E) Evrensellik ve duyarlılık oluşturma

İnsanların doğayı denetim altına almak ve ondan yararlanmak için kullandıkları bilgi, yöntem, makine, araç ve gereçler teknolojiyi oluşturur. Fabrikasyon üretimden bilgisayar sistemlerine kadar tüm aletler teknoloji ürünüdür ve insanlığın gelişiminin bir ölçütüdür. Teknoloji bilimsel gelişmeye dayanır. Bilim ve teknolojideki gelişmeyle birlikte sanayileşme hızlanmış, üretim artmış, insan ve toplum ilişkileri bunlardan etkilenmiştir.

9. Aşağıdakilerden hangisi sanayileşme ile yaşanan toplumsal değişmelerden biri değildir?

- A) Tarımda makineleşme
- B) Köyden kente göçün hızlanması.
- C) Gecekondulaşmanın ortaya çıkması.
- D) Kadının çalışma hayatında yer alması
- E) Geniş aile yapısının korunması

Toplumsal gelişme; ekonomi, siyaset, hukuk, eğitim gibi birçok toplumsal kurumda oluşan çok boyutlu ve ileriye doğru bir değişmeyi ifade eder.

10. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal gelişmenin olduğu bir ülkede görülmez?

- A) Teknoloji gelişir,
- B) Üretim artar ve üretimin verimliliği yükselir.
- C) Yatırım malları ile tüketim malları üretiminde bir denge kurulur
- D) Kişi başına düşen ulusal gelir yükselir
- E) Gelir dağılımı eşit duruma gelir.

Küreselleşme kavramı bir yandan dünya toplumlarının birbirine benzeme, buna bağlı olarak da tek bir küresel kültürün ortaya çıkma süreci, diğer yandan da toplumların kendi farklılıklarını tanımlama, ifade etme süreci olarak kullanılmaktadır.

11. Buna göre aşağıdakilerden hangisi küreselleşme sonucunda ortaya çıkan bir faktör değildir?

- A) Dünya çapında yüz binlerce çeşitli yeni iş olanakları yaratılmıştır.
- B) İletişim olanakları daha geniş kitlelere ulaşmaktadır.
- C) Çalışma koşullarında iyileşmeler sağlanmıştır.
- D) Hukuka, insan haklarına, mülkiyete saygılı yönetim tarzları yaygınlaşmıştır.
- E) Küreselleşmenin toplumlar üzerinde hep olumlu etkisi olmuştur.

Bir toplumda maddi ve manevi kültür öğelerinin bir anlam ifade edecek ve işleyen bir bütün oluşturacak biçimde birbirlerini tamamlamamasıdır.

12. Toplumsal çözülmenin yaşandığı ülkede aşağıdakilerden hangisi görülmez?

- A) Kurumlar arasında uyum bozulur, kurum ve örgütler işlevlerini yerine getiremez.
- B) Toplumdaki norm ve değerler kişiler üzerindeki etkisini yitirir.
- C) Toplumsal sorunlar yavaşlar.
- D) Toplumsal gelişme yavaşlar.
- E) Yoksulluk ve suç oranlarının artar.

13. "Bir toplumdaki toplumsal ilişkilerde, kurumlarda ve yapıda belirli bir durumdan başka duruma geçişe toplumsal değişme denir." Sosyoloji değişmeyle ilgili sorunları ele alırken değişimin hangi yönüyle en az ilgilenir?

- A) Hangi nedenlerle ortaya çıktıkları
- B) Bir değişimin ötekileri nasıl etkilediği
- C) Bireysel farklar üzerindeki etkileri
- D) Gelecekte hangi yönde ve nasıl olacağı
- E) Toplumdan topluma farklılık gösterip göstermediği

Modernleşme olgusu sosyologlar tarafından farklı şekillerde tanımlansa da tüm tanımlar modernleşmenin, geleneksel olandan modern olana doğru bir değişim biçimi olduğu üzerinde uzlaşmaktadır.

14. Geleneksel toplum ile modern toplum arasında yapılan karşılaştırma aşağıdakilerden hangisi yanlış bir karşılaştırmadır?

- A) Geleneksel toplumda değişme hızı yavaştır. Modern toplumda ise hızlıdır.
- B) Geleneksel toplumda aile yapısı geniştir. Modern toplumda ise çekirdek ailedir.
- C) Geleneksel toplumda toplumsal ilişkiler birincildir. Modern toplumda ise ikincildir.
- D) Geleneksel toplumda basit bir iş bölümü vardır. Modern toplumda ise karmaşık ve uzmanlaşmaya dayalı bir iş bölümü vardır.
- E) Geleneksel toplumda dinsel bağlılık zayıftır. Modern toplumda ise dinsel bağlılık güçlüdür.

15. Aşağıdakilerden hangisinin toplumsal değişme üzerindeki etkisi en azdır?

- A) Bilimsel alandaki ilerlemeler
- B) İletişimin hızlı ve kolay olması
- C) Teknoloji ürünlerinin yaygınlaşması
- D) İklim değişiklikleri
- E) Müze sayısının artması

Bir ülkede gelişmişlik düzeyini belirleyen önemli değişkenlerden biri o ülke ekonomisinin genel durumudur, başka bir deyişle ekonomik gelişme ve büyüme düzeyidir. Ekonomik gelişme ekonomik hayattaki niteliksel değişimleri ifade eder. Örneğin sanayileşme, iş bölümü, kaliteli iş gücünün artışı, girişimciliğe imkân tanınması hem niteliksel bir değişimi ifade eder hem de ekonomik gelişmenin göstergeleridir.

16. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir toplumsal gelişmenin göstergelerinden biri değildir?

- A) Kişi başına düşen milli gelirin artması
- B) Yapılan askeri darbeye devlet rejiminin değişmesi.
- C) Herkes tarafından ulaşılabilir, insan gelişimini destekleyen, yeniliklere açık ve kaliteli bir eğitim sistemi
- D) Toplumun ruhsal ve fiziksel sağaltımını sağlayan kaliteli ve herkes için ulaşılabilir sağlık hizmetleri
- E) Demokratik, katılımcı, dürüst ve etkili bir yönetim

Hayat pahalılığı, işsizlik ve yolsuzluğa karşı başlayan ayaklanmanın ardından devlet başkanının 23 yıllık iktidarını bırakarak terk ettiği Tunus'ta, karışıklık sürüyor. Kargaşa sırasında yağmalamaların da olduğu ülkede, günler süren şiddet ortamı yüzünden tüketim maddesi ve akaryakıt sıkıntısı yaşanıyor. Haber ajanslarının duyurduğuna göre akaryakıt istasyonları önünde kuyruklar görülürken çok sayıda kişi de gıda kıtlığından yakınıyor. Ayrıca bazı Tunuslular da evlerini yağmacılardan korumak için sokaklara barikat kuruyor.(gazete haberi)

17. Tunus'ta yaşanan bu durum hangi kavramla açıklanabilir?

- A) Toplumsal gelişme
- B) Toplumsal çözülme
- C) Toplumsallaşma
- D) Kültürel yozlaşma
- E) Toplumsal bütünleşme

Toplumsal çözülme bir toplumda maddi ve manevi kültür öğelerinin bir bütün oluşturacak şekilde birbirlerini tamamlamamasıdır.

18. Buna göre aşağıdakilerden hangisi toplumsal çözülmenin özelliklerinden biri değildir?

- A) Toplumsal ilişkilerde ve aile yapısında karşılıklı sevgi, saygı, bağlılık ve dayanışmanın zayıflaması
- B) Din, vicdan ve ifade özgürlüğünün kısıtlanmaması
- C) Toplumda iş bölümünün, toplumsal farklılaşmanın gelişmemesi ve örgütlenme yetersizliği
- D) Ekonomik istikrarsızlığın rüşvet, yolsuzluk gibi ahlaki sorunlara yol açması ve işsizlik sorununun çözülememesi
- E) Toplumsal kurumların değişime ayak uyduramaması

Toplumsal değişme tüm toplumlarda görülür. Ancak değişimin hızı toplumdan topluma farklılık gösterir.

19. Aşağıda verilen özellikleri taşıyan toplumların hangisinde toplumsal değişimin daha yavaş gerçekleşmesi beklenir?

- A) Geleneksel etkilerin baskın olduğu toplumlarda
- B) Aile birliğinin zayıfladığı toplumlarda
- C) Göçler nedeniyle şehirleri kalabalıklaşan toplumlarda
- D) Teknoloji kullanımının yaygın olduğu toplumlarda
- E) Siyasi istikrarsızlığın yaşandığı toplumlarda

Toplumsal çözülme olgusunu ilk defa Emile Durkheim tarafından ortaya atılmıştır. Sosyal çözülmenin görüldüğü toplumlarda toplumu bir arada tutan ve onun bütün olmasını sağlayan bağlar bazen zayıflayabilmekte hatta kopabilmektedir. İnanç ve değer sistemlerinin etkinliklerini yitirir, sosyal kurumların yeni norm ve değerlere uyumu bozulur. Kurumlar toplumsal kontrolü sağlayamaz duruma gelir.

20. Emile Durkheim toplumsal çözülme olarak adlandırdığı kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anomi
- B) Hiyerarşi
- C) Kollektif bilinç
- D) Sosyal bütünleşme
- E) Dayanışma

21. Türkiye'nin su kaynaklarının önemine değinen bir televizyon programının, öncelikle kitle iletişim araçlarının hangi işlevini yerine getirdiği söylenebilir?

- A) Eğlendirme
- B) Demokratik tartışma ortamı sağlama
- C) Kültürel değerlere katkıda bulunma
- D) Toplum bütünlüştürme
- E) Duyarlılık oluşturma

22. Bir ülkede okuryazarlık oranının artması ve laik eğitime geçilmesi modernleşmenin;

- I. kültürel,
- II. siyasal,
- III. ekonomik

boyutlarından hangileriyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

“Dünyanın gelişmiş ya da az gelişmiş ülkelerindeki pek çok insanın aynı şarkıları dinlemesi, benzer giyim tercihlerine sahip olması, benzer bir yaşam tarzını sürdürme eğilimi göstermesi”

23. Bu parçadan küreselleşmeye dair hangi sonuca ulaşılabileceğini gösterir?

- A) Sermaye hareketliliğini artırmıştır.
- B) İç ve dış politika ayrımını ortadan kaldırmıştır.
- C) Yerel canlı türlerinin azalmasına neden olmuştur.
- D) Ulus devletlerin karar alma süreçlerini etkilemiştir.
- E) Medyanın etkisiyle homojen bir kültür oluşturmuştur.

Özellikle ekonomik üstünlüğü elinde bulunduran ülkeler, küreselleşmenin de etkisiyle ekonomik faaliyet yürüttükleri ülkelerde, kendi kültürlerini doğrudan ya da dolaylı olarak empoze edebilir. Yeme içme alışkanlıklarından giyim tarzına, değerlerden normlara kadar birçok alanda egemen kültürün benimsenmesi; yerel kültürel değerlerin terk edilmesine sebep olabilir.

24. Parçada tanımlanan kültürel süreç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel Yozlaşma
- B) Kültür Emperyalizmi
- C) Kültürel gecikme
- D) Kültürel farklılık
- E) Kültürel Asimilasyon

Bir arı kovanı gözlemlenirse yüzlerce arının kovana girip çıktığı, kimilerinin olduğu yerde kanat çırpıtığı, kimilerinin tuhaf bir şekilde daireler çizerek uçtuğu, ardından uzaklaştığı ve başka kimi arıların kovana girmeye çalıştığı görülür. Bu görüntü ilk başta büyük bir keşmekeş gibi algılanır. Ancak uzun süreli sistematik gözlemler yapılırsa aslında arı kovanında bir kaosun olmadığı, kendi içinde bir düzen ve işleyiş mekanizmasının olduğu fark edilir. Kapı önünde durduğu yerde kanat çırpın arılar, kovanın iç sıcaklığını dengede tutabilmek için hava sirkülasyonu sağlamakta, boşlukta daireler çizen arı kendinden sonra gelen arıya bir çeşit koordinat vermektedir. Her arının farklı bir görevi vardır ve bunu belli bir disiplinle yapmaktadır. Benzer bir gözlemi toplum için yapmak da mümkündür. Elbette arılarla toplum arasında tek boyutlu bir analogi kurmak yeterli değildir ancak benzetişim, anlamayı kolaylaştırabilir.

25. Parçada yapılan benzetmeyi hangi toplumsal kavramla açıklayabiliriz?

- A) Toplumsal gelişme
- B) Toplumsal çözülme
- C) Toplumsallaşma
- D) Kültürel yozlaşma
- E) Toplumsal bütünleşme

Her toplumsal unsur gibi aile de zamanla değişmekte, çağın koşullarına göre yeniden örgütlenmektedir. Aile yapısındaki değişimler pek çok unsurun etkisi ile gerçekleşmektedir. Dolayısıyla ailedeki değişimlerin neden ve nasıl olduğunu anlamak için detaylı ve çok yönlü araştırmalar yapmak gerekmektedir. İngiliz sosyolog Anthony Giddens, aile üstüne yaptığı çalışmaların sonunda, batı toplumlarının aile yapısındaki değişimleri şöyle ifade etmektedir:

- Eşlerin birbirini özgürce seçmesi eğilimi, yaygınlık kazanmaktadır.
- Evlilik ve aile ilişkileri değişmekte ve önemini yitirmektedir.
- Çekirdek aile dünya genelinde yaygınlaşmaktadır.
- Akrabalık sistemlerinin etkisi giderek azalmaktadır.
- Evlilik kararı ve aile içi kararların alınmasında kadının rolü giderek artmaktadır.

26. Metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi ailedeki değişimlere yol açan nedenlerden biri olarak gösterilemez?

- A) İletişim ağlarının gelişmesiyle beraber kültür etkileşiminin artması
- B) Kent yaşamının koşullarından dolayı akrabalık bağlarının zayıflaması
- C) Sanayileşmeyle beraber bireyselleşmenin de artma eğiliminde olması
- D) Eğitimin ulaşılabilirliğinin artması
- E) Geleneksel değerlere bağlılık

Kavimler Göçü tüm dünyayı etkileyip kökten değiştiren bir olaydır. Tarih, benzer bir etkiye sahip böyle olaylarla nadiren karşılaşır. Mesela Fransız Devrimi ya da Sanayi Devrimi bu kategoride gösterilebilecek olaylardır. Yakın dönemdeki dünya savaşları da insanlık üstünde benzer bir etki yaratmış, tüm dünyayı değişime uğratmıştır. 1929 Ekonomik Buhranı'nın da etkisi aynı olmuştur. Günümüzde savaş, kıtlık vb. faktörlerden daha çok; gelişen teknoloji, iletişim ve ulaşım kolaylığı değişimlere sebep olmaktadır. Geçmişte savaşların yol açtığı değişimlere günümüzde daha az rastlanmaktadır. Ancak ulaşımın kolaylaşmasıyla tüm dünyaya yayılan virüsler, büyük değişimlere yol açar hâle gelmiştir.

27. Parçada değişimle ilgili hangi noktaya vurgu yapılmıştır?

- A) Toplumlar her zaman değişir.
- B) Bir toplumdaki değişim zamanla diğer toplumlara da yansır.
- C) Toplumsal değişimi etkileyen unsurlar zaman içinde değişmektedir.
- D) Değişimin önündeki en büyük engel çıkar ilişkileridir.
- E) Maddî yapıyı oluşturan unsurlar manevî yapıyı oluşturan unsurlardan daha kolay değişir.

28. Aşağıdakilerden hangisinin toplumsal değişmeye etkisi diğerlerinden daha azdır?

- A) Savaş, işgal, ihtilal gibi toplumsal olaylar
- B) Doğal afetler ve iklim değişiklikleri
- C) Demokratik toplumlardaki iktidar değişiklikleri
- D) Ekonomik krizler
- E) Tarımın icadı veya sanayileşme gibi üretim tarzı değişiklikleri

Bir Eskimo ile bir Aborjin'in konut, giyim, beslenme alışkanlıkları büyük oranda birbirinden farklıdır ancak bu farklılığın oluşmasının temel nedenleri ortaktır, denebilir. Bahsedilen farklılıkların ortaya çıkmasında pek çok unsurla beraber iklimin de etkisi vardır. Anadolu'da yaşayan insanların da tarih boyunca özgün bir beslenme, barınma, giyinme kültürleri olmuştur ki bu özgün yapının oluşumunda da iklimin etkisi vardır. Ancak son zamanlarda Anadolu insanının giyim kuşamından konut tipine, evdeki mobilyalarından beslenme alışkanlıklarına kadar birçok alanda Avrupa ya da Amerika toplumlarıyla benzeştiği görülmektedir.

29. Bu parçada örneklendirilen toplumsal farklılık ve benzeşmelerin oluşmasına etki etmiş kavramlar seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

- A) Demografi-toplumsal sapma
- B) Fiziki çevre-küreselleşme
- C) İklim- kültürel değişim
- D) Kültürel çevre-kültürel değişim
- E) Kültürlenme-kültürleşme

Grup ve kurumların amaçlarını gerçekleştirmek için iç işleyişlerinde bütünleşmesidir. Sanayileşme ile birlikte uzmanlaşmaya dayalı iş bölümü artmıştır. Örneğin bir fabrikada çalışan işçiler üretimin farklı bölümlerinde uzmanlaşırlar. Herhangi bir işçi üretim sürecinin dışına çıkarsa üretim aksar. Dolayısıyla bireyler arasında bu tarz bir bütünleşmenin olması üretimin devamlılığı açısından zorunludur.

30. Metinde temel özellikleri sayılan bütünleşme biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Normatif bütünleşme
- B) Fonksiyonel bütünleşme
- C) Manevi bütünleşme
- D) Geleneksel bütünleşme
- E) Kültürel bütünleşme

31. Aşağıdakilerden hangisi, demokratik planlı değişimin özelliklerinden değildir?

- A) Değişime, belirlenen hedefler doğrultusunda yön vermek
- B) Kalkınmayı, bireylerin hak ve özgürlüklerini koruyarak gerçekleştirmek
- C) Eğitim sisteminde değişimi destekleyici unsurlara yer vermek
- D) Değişimi benimsetmek için siyasi baskı uygulamak
- E) Değişim planlarının hedefine ne ölçüde ulaştığını denetlemek

Toplumsal bütünleşmenin amacı; toplumun varlığının, birliğinin ve işleyişinin sürdürülmesidir.

32. Yukarıda verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi toplumsal bütünleşmenin hedefleri arasında yer almaz?

- A) Orta tabakanın güçlendirilmesi
- B) Toplumsal yapının çeşitli öğelerinin birbirini tamamlayabilmesi
- C) Norm ve değerler üzerinde fikir birliğine ulaşılması
- D) Toplumsal ihtiyaçların karşılanması
- E) Nüfus sayısının artırılması

Y kuşağı (milyenyum çocukları) olarak adlandırılan günümüz gençlerini bir önceki kuşaktan (X kuşağı) ayıran en önemli fark, teknolojiyi yoğun kullanmalarındır. Y kuşağı çocukları gittikleri ülkelerde kendilerini turist gibi değil, kaşif olarak görmektedirler. Çünkü akıllı telefonları onlara ihtiyaç duyacakları GPS, sözlük, rehber ve sosyal medya kullanıcılarına çok kolay ulaşma imkânı sağlamaktadır.

33. Kitle iletişim araçlarının toplumsal ve bireysel değiştirme gücü bağlamında bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Teknoloji kullanım düzeyi, kuşak farkını oluşturan etkenlerdendir.
- B) Kitle iletişim araçları yabancı ortamlarda çok yararlı uygulamalar sunmaktadır.
- C) Teknolojik yenilikler yeni nesillerin ahlaklarını olumsuz etkilemektedir.
- D) Kitle iletişim araçları sayesinde yabancı bir ülkede adres bulmak çok zor değildir.
- E) Teknoloji gençlerin keşif duygularını arttırmıştır.

Toplumu birleştiren maddi ve manevi kültür öğeleri birbirini tamamlayamaz hale gelirse toplumsal birlik bozulur ve ona bağlı olarak da o toplum çözülür.

34. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi toplumsal çözülmeye neden olmaz?

- A) Toplumu oluşturan bireylerin hak ve özgürlüklerinin kısıtlanması
- B) Toplumsal kurumların yeterince demokratikleşmemesi
- C) Tabakalar arasındaki farkların büyük olması
- D) Milli birlik bilincinin zayıflaması
- E) Bireysel ekonomik girişimlerin desteklenmesi

Ekonomi alanındaki gelişme; üretimin ve ekonomik refahın artması, orta sınıfın genişlemesi, akılcı düşünme alışkanlığının yaygınlaşması gibi pek çok boyutta gerçekleşir. Toplumsal gelişme, toplumun ve insanlığın esenliğiyle ilgili olumlu düzeyde bir değişimdir ve istenilen yönde bilinçli bir çabayı ve değer yargısını içerir. Bu nedenle toplumsal değişmeden farklıdır. Değişme olumsuz yönde de olabilir.

35. Bu parçaya göre toplumsal gelişme hangi yönüyle değişmeden ayrılır?

- A) Köklü değişiklikleri içermesi
- B) Daha kapsamlı olması
- C) Tüm toplumlarda görülmesi
- D) Sadece ilerlemeye dönük olması
- E) Uzun süreli olması

Arap Baharı'nın en şiddetli yaşandığı Libya'da yönetimi geçici olarak üstlenen Ulusal Güvenlik Konseyi, 42 yıl boyunca ülkeyi baskıcı bir rejimle yöneten Muammer Kaddafi'yi 20 Ekim günü ele geçirdi ve Kaddafi muhaliflerce öldürüldü. 1969 yılında "kansız bir askeri devrim" ile iktidara gelen Kaddafi'nin diktatörlük dönemi kanlı bir isyanla sona erdi.(gazete haberi)

36. Bu durum aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Demokratik planlı değişmeye
- B) Serbest sosyal değişmeye
- C) Toplumsal çözülmeye
- D) Toplumsal ilerlemeye
- E) Baskı yoluyla değişmeye

37. Aşağıdakilerden hangisi işlevselci yaklaşımın toplumsal değişme ile ilgili görüşlerinden biri değildir?

- A) Toplum birbiriyle çatışan gruplardan ve unsurlardan oluşur.
- B) Toplumsal yapı birbirini tamamlayan fonksiyonel bir yapıdır
- C) Toplumsal yapıdaki unsurlar birbirleriyle ilişki içerisinde
- D) Toplumsal yapıdaki her öge toplumun varlığı için görevini yerine getirir.
- E) Toplumsal yapı sürekli arz eder.

Modernleşme, geleneksel toplumdan modern sanayi toplumuna geçişi ifade eden ve çok geniş kapsamlı sosyal dönüşümleri beraberinde getiren bir süreçtir. Bu süreç geleneksel toplumlar için siyasal alanda demokrasi ve demokrasi kültürünün egemen olması, ekonomik anlamda kapitalist üretim tarzının ve kültürünün yerleşmesi, sosyal alanda kentleşme ve altyapı hizmetlerinin yaygınlaşması, kitle iletişim araçlarının kullanımının gelişmesi geleneksel toplumlar için ulaşılmaması gereken bir hedef olmuştur.

38. Bu parçadan çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal değişme kaçınılmaz bir olgudur.
- B) Değişmenin temelinde var olan şey kitle iletişim araçlarıdır.
- C) Toplumsal değişmeyi kolaylaştıran faktör toplumların dışa dönük olmasıdır.
- D) Modernleşme düşüncesi geleneksel toplumların değişmesini hızlandırmıştır.
- E) Geleneksel toplumlarda manevi unsurlar maddi unsurlara göre daha geç değişir.

Köy yaşamında akılcı davranışlardan çok gelenek ve görenekler egemendir. Bireyler karşılaştıkları olguları daha çok yerleşik gelenek ve görenekleriyle değerlendirirler.

39. Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmaktadır?

- A) Toplumsal değişimin yavaşlamasına
- B) Ekonomik üretkenliğin azalmasına
- C) Nüfus artışının azalmasına
- D) Toplumsal ilişkilerin değişmesine
- E) Toplumsal çözülmenin yaşanmasına

Bir toplumda özgürlük varsa orada düşünceler daha kolay gelişme gösterir, yenilikler daha sık görülür. İnsanların yenilikleri kabul etmesi kendi istek ve arzularına göre hareket etmesi topluma da yansıtacaktır ve toplum da var olan değişmeden nasibini alacaktır.

40. Parçada bahsedilen toplumsal değişmeye yol açan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küreselleşme
- B) Demokratikleşme
- C) Modernleşme
- D) Sanayileşme
- E) Demografi